

В. „Народно Съзнание“ из-
лиза единъждъ въ недѣлята—
въ четвъртъкъ.

Цѣната му е:

За година лева 6.
„ 6 мѣсеца „ 3.
„ 3 „ „ 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО

СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД. I.

ШУМЕНЪ, 19 ДЕКЕМВРИЙ 1887 Г.

БРОЙ 24.

ШУМЕНЪ, 18 Декемвр. 1887.

Отъ нѣколко дни насамъ политическия небосклонъ почна да се развѣдри, но все пакъ грознитѣ облаци не сѣ се махнахли съвършено. Може би една нечаена буря да обърне времето на миръ или война.

Въоръжаванията и натрупването на войски по рускитѣ и австрийскитѣ граници е все още днѣвния разговоръ. Една частъ отъ вѣстникитѣ, като „Standard“ и Виенската „Presse“, прѣдричатъ войната. Но една многобройна частъ отъ европейския печатъ, повече австрийския, исказва надѣжда, че войната ще се прѣдвари. Рѣчьта на г-на Тисса въ министерския съвѣтъ ни прави да дадемъ по-вече вѣра за миролюбивото разрѣшение на тая заплитня. Г. Тисса е казалъ, че положението е значително подобро. Виенскитѣ вѣстници, „Новата Преса“, „Тагблатъ“, „Воритадъ Цайтунгъ“, „Виенеръ Тагблатъ“ и Пражкия „Политикъ“ исказватъ голѣма надѣжда, че едно споразумѣние мѣжду Руссия и Австрия ще се сполучи и правятъ това си заключение отъ расположението на руския царъ. Намъ сѣ неизвѣстни още отговоритѣ, които ще даде руската преса на тия миролюбиви заявления на по-голѣмата частъ на Виенския печатъ. Послѣднитѣ извѣстия, които имаме за политиката въ рускитѣ вѣстници, е исказване желание и даже надѣжди, че Франция не ще остане хладнокрѣвна къмъ прѣдстоящата война, ще се съгласи на единъ съюзъ съ Руссия противъ съюзтъ на Германия, Австрия и Италия. Въ тоя духъ се изражаватъ „Новое Време“ и „Новости“.

Колкото за едно възможно съглашение между Руссия и Австрия, увѣряватъ постоянно, че то ще се касае само за уравнението на българския въпросъ.

Прѣзъ послѣднитѣ дни се водятъ бърви прѣговори мѣжду двѣтъ държави относительно споразумѣнието за миролюбиво разрѣшение на въпроса и, вѣрва се, че прѣговоритѣ ще бѣдѣтъ въ полза на миртъ.

Война или миролюбиво рѣшение на въпросътъ не ще се мине безъ да пострада нашитѣ интереси и нашата независимостъ. Въ случай на миролюбиво рѣшение — Руссия ще си повърне влиянието въ България въ такъвъ размѣръ, въ какъвто тя желае може-би. Въ случай на война, побѣдителтъ пакъ ще тури рѣка на назн, защото именно тази война ще бѣде за кой да си тури крачецътъ въ нашата земя. Намъ е все едно отъ послѣдствията слѣдъ едно рѣшение на въпроса чрѣзъ война. И руското поробване и австрийското все ще бѣде въ ущърбъ на независимостта ни.

Тѣй ще се рѣши въпроса, когато ний чакаме други да го рѣшатъ за насъ, а не ние самъ.

ПАТЕНТОВАНИТЪ ПАТРИОТИ.

Комедиятъ, които напоследѣне време се разиграватъ въ колонитѣ на в. „Свобода“ за благого на отечеството, сѣ турили въ недоразумѣние всички. Ний неможемъ никакъ да си прѣдставимъ какво политическо хоро разиграватъ редакторитѣ на правителственната „Свобода“, какви сѣ цѣлитѣ, които тѣ преслѣдватъ и до колко тѣ сѣ постоянни и послѣдователни поне въ това, което пишѣтъ въ единъ и сѣмъ брой. Най-горѣщитѣ защитници на либералнитѣ (да не кажемъ радикалнитѣ) начала, — Захарий Стояновъ и Димитъръ Петковъ, бившии Свирчо, пълнятъ колонитѣ на тоя вѣстникъ съ такива статии, които ако сѣ сравнятъ съ това, което тѣзи господа сѣ писали даже прѣди нѣколко мѣсеца, ще ни докаратъ такива мисли и такива заключения, щото ний ще бѣдемъ принудени да се разочароваемъ въ честността и политическитѣ убѣждения на тия хора. Ний си знаехме стокитѣ, можахме да прѣдвиздаме тѣхнитѣ цѣли и стрѣмления; но никакъ не можахме да си прѣдставимъ, че тѣ ще бѣдѣтъ до толкова безочливи, щото да излизатъ явно прѣдъ свѣта тѣй непослѣдователни, тѣй ниски въ това поне, което сѣ тѣ исповѣдали вчера и онзи день.

Ний бѣхме вече обрѣгнали да четеме въ всѣкий брой на „Свобода“ едно и сѣмъ „Руссия“, „Русский монархизмъ“, „тирания“, „варварска държава“, „драконскитѣ русски закони“, „цѣрове противъ мечки“ и пр. пр. Отъ едина край до другия тоя вѣстникъ се пълняше, па и сега до негдѣ се пълни, все съ такъвъ материалъ. За бай Захария и бай Свирча не бѣше възможно да напишатъ поне два реда, до като не смѣятъ „русския монархизмъ и „русската тирания“, да прикачатъ разни епитети на г-на Радославова и г-на Т. Иванчева, за които тѣ до вчера не намирахъ думи да ги хвалѣтъ. Видишъ, въ единъ брой излязоу бай Захарий и каже, че г. Радославовъ или другъ не били прѣдатели, но само били гладни за власть, безъ министерскій постъ не можели; а въ другъ брой видишъ, че сѣ щитѣ тия лица сѣ нарѣчени и прѣдатели и пр. За тѣхъ прѣди нѣколко време г-нъ Мантовъ бѣше и патриотъ и спасителъ на България, а днѣсъ за тѣхъ г. Мантовъ е най лошия човѣкъ на свѣта, опасенъ за сѣщата тая България и пр. И хитри сѣ нашитѣ „патентовани патриоти“, тѣ знаятъ какъ да си оправдаватъ своята не-

Статии и дописки се не проваждатъ до редакционния комитетъ на вѣст. „Народно Съзнание“, а нари и порѣчки до отговорникътъ.

За частни обявления се плаща по 15 ст. на рѣдъ за всѣко първо печатане и по 10 ст. за всѣко послѣдующе.

Неплатени писма не се приематъ.

Рѣкописъ назадъ не се по-вращатъ.

слѣдователностъ. Дръннатъ му едно: „ний уважаваме хората, до като тѣ честно работятъ, но щомъ измѣнятъ, ний ги хвърляме въ калѣта“. Това е то; прави, като свѣщъ. Само тѣ сѣ послѣдователнитѣ, тѣ сѣ единственитѣ патриоти, само това, което тѣ кажѣтъ, трѣбва да се взема за чиста монета. Тѣ сѣ единица на мѣрката за честностъ, послѣдователностъ, патриотизмъ и безкористие. Послѣ до негдѣ тѣ позволяватъ да се взематъ за мѣрка и нѣкои лица, които само тѣ посочѣтъ, сѣ тѣхно разрѣшение. Всички други сѣ непатриоти, глупци, сѣ тѣсни глави и пр. и прочее.

Да, ний трѣбва да се радваме, че България е родила такива слѣнци и ги е поставила хорогоди въ нашитѣ политически борби; ако не бѣхъ тѣ, България отдавна щѣше да пропадне, Богъ знае гдѣ, и днѣсъ щѣше да личи само на географическата карта, като единъ събранъ царвулъ.

Ний скърбимъ, че сме принудени да искажемъ тия горчиви истини прѣдъ читателитѣ си, при всичко, че самитѣ ги много добръ съзнаватъ. Ний търпѣхме, трупахме въ себе си тия ядове, само и само, въ тия критически времена да не се прѣтѣлкуватъ думитѣ ни; но и търпѣнието си има границата. Ний видѣхме вече, че тия хора искатъ жестоко да се подиграватъ съ народното търпѣние, като сѣ си помислили, че всичкия народъ е зяналъ въ тѣхнитѣ сладки устѣца и глѣта сѣ апетитъ всичко, което тѣ благоизволятъ да искажѣтъ.

Да се обяснимъ за единъ въпросъ, който отъ тѣхъ тѣй наивничко се е сложилъ прѣдъ читателитѣ на в. „Свобода“, като че се поднася на народа чашка виине съ закуска и който въпросъ биде причина да се искажемъ тѣй явно.

Въ 107-й брой на „Свобода“ (la liberté) въ третата уводна статия нѣкой си П-въ (да ли не е Петковъ?), като говори на дълго и широко за кризисъ, които България е прѣкарала отъ двѣ години насамъ, за поклонникитѣ на французската „la liberté“, за классическата страна на свободата и прогреса, — Англия, за руския Сибиръ и Сахалинъ; свършва съ едно обращение къмъ Народнитѣ Прѣдставители, че за да избавятъ страната ни отъ пропастъ, и „ако не искаме да се распростимъ съ народна свобода (?), езикъ, физиономия, народностъ и други най священи права и нѣща“ (magister dixit!), то трѣбвало да приемѣтъ въ тази сессия единъ законъ отъ нѣколко наказателни членове, извлечени отъ ненавистнитѣ на бай Захария и бай Свирча русски „уложения о наказанияхъ“, именно статитѣ:

246, 252, 253 и 254. Или на кжсо свързано. „патентованитѣ патриоти“ прѣдлагатъ въ България да се образува единъ Русскій Сибирѣ и Сахалинѣ.

Споредъ тия членове, въ Руссия всѣки Русинѣ, който си позволи да критикува дѣлата на правителството, който има държавостта свободно да си искава мнѣнието за държавния строй, най-сжщественитѣ права на всѣки гражданинѣ въ една конституционна държава, каквато е нашата, се наказва тѣй: отнематъ му се всичкитѣ имущества отъ правителството, отнематъ му се всичкитѣ права, политически, граждански и др., а самия се употребява въ каторжна (ташъ кюрегине) работа отъ 4—8 години. Сжщото наказание е и за тоя, който докачи, било заочно или явно, правителството или Царя. А пъкъ споредъ статия 253, всѣки, който подбужда чужда държава за война съ Руссия, наказва се съ смъртъ.

Съгласно чл. 8 отъ Конституцията на Българското Княжество, лицето на княза е свѣщенно и неприкосновено. Слѣдователно, ако споредъ сжществуващитѣ у насъ закони не се прѣдвижда наказания за тия, които си позволяватъ да нарушаватъ тоя членъ отъ Конституцията, то и ний сме напълно съгласни да се изработи отъ Народното Събрание единъ законъ, въ който да се прѣдвиждатъ за подобнитѣ прѣстѣпници тѣжки наказания. Но нигдѣ въ нашата Конституция не е казано, че и министритѣ сж неприкосновени, но, напротивъ, споредъ чл. 153-й министритѣ сж отговорни прѣдъ Княза и Народното Събрание за всичко, което тѣ извършватъ по управлението. Слѣдователно, дѣлата на министритѣ сж изложени на критика и гражданитѣ сж свободни да ги критикуватъ.

ПОДЛИСТНИКЪ.

Забранено е да се чете.

Чудно нѣщо! Кой ми се надѣваше да стигна до тамъ?! Цѣлъ политикъ съмъ, дяволъ да ме земе. Нѣкои го отдаватъ на обстоятелствата, други на способностъ, трети на незная-какви предупрѣждения, ала азъ самъ си го зная: лѣжъ и се хвалѣ, това е то всичкия му мурфетъ. Многома знаятъ гѣдели, нѣ рѣдко сж способнитѣ за това глави. Князове да идятъ, да избиратъ, министерства да промѣняватъ..... безъ мене то не може: увирай се като плѣхъ на всѣкъдѣ, много общавай, малко давай, показвай се ту либералъ, ту отъ консерваторъ пд консерваторъ, ту радикалъ и социалистъ и това е то гѣдели му. Ама и малко съмъ хитричакъ—то всѣка майка ражда, нѣ като мене—рѣдкостъ: още ме е смѣхъ, като защитавахъ ученицитѣ отъ тѣхнитѣ ретрогради учители; то май не ми бѣше по сърдце, нѣ нали трѣба да се печели симпатията на чителницията, а пъкъ туй седмокласникъ дѣто се казва, не е нищо друго освѣнъ слѣдъ една година интеллигенция. И сега искатъ пакъ да понадраца нѣщичко за тѣхъ и да ги позаштитя, нѣ то се мина, братушки—азъ сега съмъ коджа консерваторъ, и сѣтѣвъ, защо?—истакахъ си вече платното, да ти ритамъ кросното. Тѣй е то, тѣй го правятъ практичнитѣ: накарай да те обикнатъ, въздигнатъ, та послѣ глѣдай си работата, плѣхъ на лицето имъ. На-

Съгласно чл. 8 отъ Конституцията неприкосновеността на Държавния Глава е гарантирана и прѣстѣпницитѣ трѣбва да се наказватъ съгласно единъ специаленъ законъ, но да ли извлѣчениитѣ отъ Русскитѣ „уложения о наказанияхъ“ статии могатъ споредъ Конституцията да се приспособятъ напълно у насъ? Чл. 75 отъ Конституцията казва: „мжчение, при каквото да е обвинение, сжщо и конфискувание на имотъ се заирѣщаватъ“. Ако Народното Събрание приеме единъ законъ за подобно прѣстѣпление да се отнематъ имуществата на прѣстѣпника, значи, да наруши чл. 75-ий отъ Конституцията или пъкъ, все едно, да допустнемъ, че едно обикновено Народно Събрание за кефа на „патентованитѣ патриоти“ да може да нарушава кой-ще членъ отъ Конституцията, основата, на която трѣбва да почиватъ всички закони у насъ.

Но, може би, ний да се лъжемъ, като исповѣдаме и още се осмѣляваме да критикуваме това, за което бай Захарий и бай Свирчо сж изволили да кажатъ „быть по сему“, че ний не разумѣваме какво нѣщо е свобода, конституционно управление и какъ трѣбва да глѣдаме на тоя въпросъ за благото на България „въ днѣшнитѣ критически времена“. Може би, повтаряме, защото ний нѣмаме право, па и не можемъ да бждемъ „патентовани патриоти“ та да можемъ да сждимъ, кое е добро за независимостта на клѣта България. А за тази наша дързостъ, ний си го знаемъ, „Свобода“ ще ни поглади малко и ще ни поприкачи нѣкои улични епитети, па и може да viuни гдѣто трѣбва.....

Но ний сме си турили за начало, да не си продаваме свѣстѣта за никакво „спасен бо“ и ще помолимъ читателитѣ си, да ни позволятъ да се допскажемъ.

Истина, кѣрвани сж тия, що защищаватъ идеалното: идеално нѣщо бива, братко, свирка, а не и свобода, свобода да ти кажъ азъ, позволява всичко, ами защо ѝ казватъ свобода?... Благодарение на характера ми, не съмъ като другитѣ да се издавамъ за малки работи и хемъ тѣй отеднѣжъ; азъ за единъ никакъвъ Гунчо, че го били или илюли по изборитѣ, не ритамъ противъ прокуроритѣ и противъ държавнитѣ закони, отъ което може да ми падне малко отъ прѣпорѣката, та и колкото съчувственици и защитници имамъ изъ провинцията, ще ме напустихъ. Е, кой ще ми захвалва и кой интеллигентъ ще каже добра дума за мене, когато излѣзе на пята и нѣкой шиянецъ го напсува и бие, та не сѣбе да иде при прокурора да си иска честѣта, защото щомъ го нарѣкнѣтъ оппозиция, каравелистъ, ридославиетъ, ще го пехвърлятъ на пята. Тѣй, човѣкъ не трѣбва да се вдава въ такива мелочи: гдѣто ще пишешъ такава прѣпорѣчителна статия, напийнъ нѣщо за матушката, и азъ те увѣрявамъ, че макаръ и да сж бактисали хората отъ такива статии, пакъ ще я прочетѣтъ. Кѣрванъ свѣтъ, бе брате; азъ, наистина, зная, че само нѣкой и другъ ми съчувствува, ама *мала чого*: опри си гърба на сплитѣ на деня и нищичко вече ти не трѣбва: ама нѣли да ги смѣятъ, надѣватъ се на перото си; напийнъ: „стойте, бе братя, оставете това правителство да управлява поне 10 години“, и ще видишъ че се сполучило (то май на-да ли

Г-да „патентовани патриоти“, вий не пропушхте нито единъ брой отъ „Свобода“ да осжждате руския държавенъ строй, нейнитѣ драконовски закони, които държавнитѣ мжжи въ Руссия приспособяватъ на тия свободолюбиви нейни мжжине, които се усмѣлятъ да си издаватъ гласѣтъ и кажѣтъ една свободна думица за благото на клѣтия русски народъ; вие, които строго осжждате руското правителство, че е наказвало съ смъртно наказание и отнемание гражданскитѣ и имущественнитѣ права на тия клѣтници, които искатъ да разрушатъ днѣшния монархически режимъ; вие, които проповѣдвате, че монархизмътъ е обрнѣлъ на жалка масса благородния русскій народъ;—защо ви се харесали толкова много сжщитѣ тия русски закони, сжщия монархизмъ, защо искате да оградите отъ критика едно правителство и да задушите всѣки свободенъ гражданинъ, който се осмѣли да ви каже въ очи, че не сте само вие, които най-непогрѣшимо, най-здро и най-патриотически постигвате за запазването на татковината ни и изваждането ѝ отъ кризата, въ която е тикнѣта, благодарение на подобни вамъ капризни патриоти и за което не малко сте вие причина съ вашата газетарска дѣятелностъ? Не ли сте вие, които не оставихте държавенъ мжжъ у насъ да не го мѣтате на горѣ, на доло, спорѣдъ вашата угода; не ли сте вие които дигахте единъ държавни мжжине, когато тѣ ви слушахъ, испѣлнявахъ капризитѣ ви, а послѣ, щомъ тѣ се наситихъ на вашата маниа да задавате тонъ на всичко и ви оставихъ задъ вратата, вий дигахте врѣвата противъ тѣхъ и отъ идоли ги обрцахте на смѣтъ? Вий сте, вий сте единъ отъ виновницитѣ на днѣшното зло и вий пакъ сте, които сутрѣ, когато

ще се слуша, ама на ли е позволено да лъжемъ сами себе си). Сѣднѣли да ми намиратъ махна, че само консерваторитѣ не ме били надували, а сега почижи и тѣ да ме надуватъ..... Наистина, това ми иде малко несвѣстно, нѣ какво да правя, брате, страсть ми станѣло да съмъ близо до силнитѣ на деня; наистина, съ врѣме викахъ противъ тѣхъ, нѣ тогава бѣше друго и сѣтѣвъ, тогава бѣхъ самъ а сега двама, та утрѣ, може би, и трима, та трѣбва човѣкъ да се понаживѣй, както казва казака. Въ човѣшкия животъ се срѣщатъ такива минути, отъ които ако се възползувашъ, ти ще бждешъ щастливъ и прочутъ. Тая истина азъ научихъ въ едно мое голѣмо прѣмѣждие, нѣ отъ какъ съмъ я научилъ, много съмъ рахатъ: отъ това съединение, всичко, което е станѣло въ „премилото ми отечество България“, не е ставало безъ мене. Отъ тога азъ извлѣчамъ двѣ ползи: едно, че съ отворено чело можъ да се нарѣкж патриотъ и живо се интересувамъ отъ сѣдбата на България, и друго, сѣ съмъ покрай думбазитѣ. Като си припомнишъ патриотизмъ, та ми доди на умъ, дѣто нѣкои ме упрѣкватъ, че не съмъ билъ отъ такова качество патриотъ, както се хвали, защото отъ съединението насамъ гдѣто замиришало на барутъ тамъ ме нѣмало, нѣ това не зависи отъ мене, не че азъ не искамъ и ме е страхъ отъ пушка; и най-малкото българче знае, че азъ и по естествена нужда не ходя безъ револверъ, защото уби-

ви обхриятъ гърбъ, ще кръсните до Бога.

Но, мислете ли, че има вече, кой да ви слуша? Народътъ се насити на вашия „патентованъ патриотизмъ“.....

Quos vult perdere Jupiter dementat.....

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МЪСТНИ.

Нѣкои родители се оплакватъ, че не се допущало на дѣцата имъ—ученици и ученички отъ класнитѣ училища—да оставатъ въ училището по пладнѣ прѣзъ свободното врѣме, а имъ се казвало да си отиватъ въ къщи да се хранятъ, та слѣдъ като биятъ първи звънецъ, тогава да отивали на училището. Оплакватъ се тѣ за това, понеже, като живѣятъ въ крайнитѣ части на града, далечъ на половинъ часъ разстояние отъ училището, дѣцата имъ ще бждатъ изложени на студа и вѣтъра, които сж постоянни въ зимно врѣме.

Ний като се присъединяваме къмъ горното, молимъ Дирекцията на класнитѣ училища да го вземе въ внимание, като позволи на подобни ученици да оставатъ въ училището по пладнѣ прѣзъ цѣлата зима; още повече, че има бѣдни ученици, облѣчени тънко, които ще бждатъ изложени на силнитѣ студъ, вслѣдствие на което могатъ да се поболѣятъ.

На 4 Декември въ града ви се помина единъ ерменецъ, пазъ Цариградъ, който прѣдъ смъртта си завѣщалъ по петстотинъ лири на Българската и Ерменската църква.

На 14-ий того вечеръта, слѣдъ свършването на митинга, за който бѣхме съобщици въ притурката на вѣстника ни, около 20—30 души приятели бѣхме се отбили въ кафенето на М. Стояновъ, близо до долнемахлянското училище, гдѣто станъ митинга. Тамъ заварихме: Депутата Маджаровъ, извѣстния Данчевъ и двама тѣхни приятели, както и Ок. Началникъ. Хората се мъчиха да произведатъ скандалъ, та дано ни напакостватъ. Голѣма бѣше гюрюлтията имъ. Ний щѣхме и ще да говоримъ за това на дълго въ идущий

ватъ ме, та ще зачне такъвъ публицитетъ, патриотъ, какъвто България не е и надали ще родъ..... ба, какво казахъ?..... нейса, никой ме не чу я?—та да си доискажемъ: естественни причини ме заставяха да не мога да покажъ своя героизмъ въ възобновлена България.

Ами перото ми?—брасничъ, дяволъ да го земе. Надрация една статия, станъ отъ стола, застанъ прѣдъ масата, прочета я единъжъ, дваждъ и пукай да върви и да разиграва общественото мнение. Малко нѣщо е остро, ама и то тамъ на врѣмето си: подаде се нѣкакъвъ новъ вѣстникъ, не ми ли нарича перото че било скъпо, заперъ го, та бомбардировай отъ вѣждѣ..... тѣй да не смѣе никой да ти се ожъгъ, или пъкъ нѣщо махана да ти намѣри. Гълъби, мжри, дигай врявата, прави заключения и това е то.

Още колко знаа азъ, нѣ за другъ пътъ.

Д.

брой, нѣ сме принудени да го помѣстимъ на кжсо, безъ да казваме защо...

РАЗНИ.

Дирекцията на Варненското Държавно V-то класно училище, съ окръжното си отъ 25 Ноември т. г. подъ Н-о 134, иска стгласието на родителитѣ на вѣкашнитѣ въ това училище ученици, за отваряние единъ пансионъ за тия ученици, който да бжде подъ надзорѣтъ на учителитѣ. Първата и най главната причина, която е подбудила почитаемата Дирекция на това, е да се поддржи редътъ и дисциплината въ училището, понеже градътъ Варна не прѣдставлявалъ на ученицитѣ благоприятни условия, които да поддржатъ ученика, както въ рѣдовното слѣдване уроцитѣ, така и въ запазване внижги пристойно поведение, за нарушение на което често и строго се наказвали ученицитѣ, което обстоятелство се тѣжко отразявало върху родителитѣ имъ. Ний не сме противни за отваряние на пансионъ. Нѣ никогa нѣма да се съгласимъ, че съ отварянето на пансиона ще се заварди рѣдътъ и дисциплината. Какъ може да се постигне това последното, когато самитѣ прѣподаватели и всички распореджания се стараятъ да направятъ отъ ученика неразсждающа статуя? Когато грубостта и глупавата надменностъ на нѣкои учители изваждатъ изъ нетърпение ученицитѣ?—Примѣритѣ сж много, които показватъ, че нарушенията на редътъ и дисциплината отъ страна на ученицитѣ сж произлизали отъ това, че учителитѣ не сж приемвали да се отнасятъ съ тѣхъ като съ хора.

Камарата опълномошила правителството да сключи търговски конвенции.

Правителството ще прѣдложи на Камарата да го опълномоши да направи единъ заемъ отъ 50 милиона, които ще послужатъ да се урѣдятъ работитѣ за желѣжнитѣ пѣтища Варна—Русчукъ и Вакарель—Царибродъ, както и за други дѣлгове.

Камарата е гласувала бюджета. Разноскитѣ се въскачватъ на 61 милионъ лева, заедно съ дългѣтъ на Румелия. Приходитѣ достигатъ до 53 милиона, така щото излиза единъ дефицитъ отъ 8 милиона. Дефицита, както и извънрѣдний бюджетъ ще се покриватъ отъ недоборитѣ, които достигатъ до 30 милиона.

Една телеграма отъ агенция *Хавасъ* бѣше извѣстила прѣди нѣколко дни, че „*Келиската Газета*“, е обнародвала силни нападателни члѣнове противъ князь Фердинанда.

Вслѣдствие на това въ Камарата е станъло запитване, на което Г. Стамбуловъ е далъ слѣдующий отговоръ:

„Формата на управлението и происхождението на династията въ Франция могатъ да иматъ важностъ за Германия или Русия. Да се претендира, че происхождението на князь Фердинанда смущава тия двѣ сили, значи да се подиграватъ читателитѣ.

Както князь Батенбергъ, князь Фердинандъ стои на български прѣстолъ като единъ български патриотъ. Неговото сродство съ другитѣ дворове ще помогне на българскитѣ интереси, когато пъкъ български прѣстолъ не може да има никаква полза за дѣлото на Орлеанскитѣ въ Франция.

Свършено лжливое е увѣрението, че князь Фердинандъ се избралъ чрѣзъ вѣроломство и

въпрѣки противлението на депутатитѣ. Князь Александъръ бѣше распрѣснѣлъ чрѣзъ приятелитѣ си кония отъ своитѣ писма, въ които казваше, че ако българетѣ никакъ не могатъ да чакатъ неопрѣдѣлено, трѣбва да прибѣгнатъ да си избѣргатъ единъ господаръ, който да има свръзка съ другитѣ дворове, за да се гарантира независимостта на България. Депутатитѣ имаха безгранично довѣрие въ регентитѣ и правител. Тѣ щѣха да приематъ всѣкой князь прѣдложенъ отъ послѣднитѣ, и тѣ сж щастливи днесъ че сж избрали князь Фердинанда, който отговаря напълно на желанията на народа. Избирането станъ еднодушно. Даже опозицията, въ В. Н. Събрание, бѣше побързала да помогне на отечеството за излизанieto му отъ безнадѣждното положение.

Депутацията на В. Н. Събрание имаше миссия да иде да намѣри княза въ Ебенталъ и да го доведе въ България. Събранието чака въ Търново до приеманieto извѣстнето отъ прѣдседателя на Събранието, че князътъ отложилъ пристиганieto си въ България до като се споразуме съ силитѣ.

Лжливо е сжщо увѣрението, че кандидатурата на князь Кобургъ била насърчена отъ Унгария. Българитѣ никакъ нѣматъ обичай да искатъ свѣтъ отъ вѣтъ, а още по-малко да слушатъ кавалери като прочутия Валдапфелъ, който въ София е ималъ сношения само съ Климента и Цанковитѣ.

Правителството притежава автентични писма, които показватъ, че контъ Хуняди е заплатилъ въ гостинищата Радакъ 1500 франка разноски за маса за 15 дни.

Тукъ се вѣрва, че Валдапфелъ е дошълъ въ София безъ знанието на князь Фердинанда, съ цѣлъ да издѣрпа пари отъ фамилията на княза, въ случай че послѣдний се съгласи да приеме короната, която му се поднесе прѣзъ Декември отъ депутацията на В. Н. Събрание.

Виенскій корреспондентъ на „*Таймсъ*“ адресира на своя журналъ слѣдующата депеша:

Слѣдующитѣ свѣдения, които могатъ да служатъ за изяснение на още сжществуващитѣ страхувания въ Виена, сж абсолютно здрави, ако и въ нѣкои точки да се очакватъ опровержения.

Началото на паниката бѣше положено отъ една нота на княза Бисмарка, която князь Реусъ, германскій посланикъ въ Виена, бѣше натоваренъ да прочете на контъ Калиски.

Тая нота въ сжщность казваше, че наскоро взетото поведение отъ Русия, спрямо Германия и Австро-Унгария, налагаше на тия двѣ сили задължението да зематъ мѣрки за своята защита и даже за нѣщо по-вече отъ защитата. Съ други думи, нотата на княза Бисмарка прѣдлагаше да се прѣдизвикатъ отъ страна на Русия декларации, които да утвърдяватъ формално нейнитѣ миролюбиви намѣрения.

Тая нота причини въ Виена голѣмо вълнение въ кръговетѣ на двора. По сѣтитѣ, отъ Берлинъ вдѣхнахъ идеята, че условията на тройствения съюзъ мжду Германия и Австро-Унгария и Италия трѣба да бждатъ публикувани. Виенскій кабинетъ отхвърли това прѣдложение, като съдържащо едно направо прѣдизвикателство по адресътъ на Русия. Берлинскій кабинетъ иска миѣние, че Австро-Унгария трѣбва да се въоръжи, за да може да противостои на всѣко нахлувание въ Галиция.

Русското правителство бѣше увѣдомено за всичко, което ставаше, и продължаваше да праща войски въ Полша.

Днесъ положението, както и вчера, е такъво: нека Русия се отрече формално отъ всякакъв проектъ за нападение, и военните приготовления на Австро-Унгария ще прѣстанатъ тогъ-часъ: нѣ до като Русия направи първата крачка въ пѣхтѣ на обезоружаваннето, австрийското правителство трѣба да пази империята противъ всяка възможностъ за нападение.

Отъ друга страна, възможно е, ако руското правителство се откаже отъ всякой проектъ отъ естество да смути европейскій миръ, какъвто е сключването на единъ нападателенъ съюзъ съ Франция, ако спре неприятелскитѣ си демонстрации спрямо Австро-Унгария, че ще се помъжатъ въ Виена и Берлинъ да даждъ удовлетворение на Царя въ българскій въпросъ.

Този резултатъ ще може да се постигне като се остави князь Фердинандъ. Обаче, не трѣбва да се забрави, че утѣждането за намисание мѣжду Русия и двѣтѣ ѝ съседки не ще може да позволи никаква хитрина отъ страна на Русия.

Най чувствителната точка за Германия и Австрия е да се покаже, че Русия не ще може заварѣдъ да играе арбитражна роля за европейскій миръ, че не ѣ е простено до свързва подозрителни съюзи съ Франция; че тя не може да влиза въ България колкото ѣ скимне; че не ѣ е позволено да мѣчи Турция и, подъ лъжливи претексти, да налага на тая сила задължения да остави рускитѣ кораби да минуватъ свободно Дарданелитѣ; най сѣтѣ за напѣдъ нейното поведение спрямо Германия и Австро-Унгария не трѣбва да бѣде поведение на една върховна сила, нѣ напротивъ поведение на една по-слаба и оградена държава.

Извѣстиятъ отъ Краково на „Ендемиданскъ бѣлжъ“, че голѣмѣтѣ землевладетци въ Полша получили заповѣдъ да турятъ, въ случай на война, своитѣ коне на расположението на войскитѣ, а пѣкъ да ги непрашатъ въ вътрѣшността на Русия или да ги убиватъ, въ случай на несполука, щомъ се приближи неприятеля.

Извѣстиятъ отъ Одесса на „Дейли Нюзъ“: Доброволната флота прѣнася руски войски въ значително число отъ Кавказъ и южнитѣ провинции къмъ Висла.

Едно голѣмо число кораби сѣ поржчени.

Тѣ можѣтъ да прѣнасятъ отъ 20 до 30 души и сѣ построени така, щото да можѣтъ да се съединяватъ и да образуватъ мостъ.

На много точки сѣ видѣли флотпци отъ 24 отъ тия кораби.

„Постъ“ изброява германскитѣ, австрийскитѣ и рускитѣ сили, които сѣ расположены въ пограничните провинции на тритѣ империи. Нѣ трѣбва да се въздържа да вѣрваме точността на тия цифри.

Австрия има въ Галиция два военни корпуса, състоящи отъ 4 пѣхотни дивизии, 2 дивизии кавалерия отъ 54 ескадрона, 22 полски и 4 конни батерии.

Германия има, въ провинциитѣ Познанъ и Силезия, три и половина военни корпуса, които образуватъ 7 дивизии кавалерия, петъ отдѣлни бригади кавалерия, т. е. 105 батальона и 95 ескадрона, 60 полски и 9 конни батерии.

Русия, напротивъ, има, спорѣдъ „Постъ“, 8 и половина военни корпуса въ околноститѣ

на Вилно, Варшава и Киевъ, т. е. 20 пехотни дивизии, 10 дивизии кавалерия, които образуватъ 336 батальона и 249 ескадрона; повече отъ 120 полски и 20 горски батерии.

Единъ приятель отъ Правадия въ едно частно писмо се оплаква твърдѣ много отъ поведението на бившия имъ Окол. Началникъ, Каназирски. Когато въ града имъ билъ за началникъ, г. Поповъ, сегашния Градон. въ Варна, въ Правадия всички хора били добри(?); освѣлихъ своеволната конто Каназирски е правялъ прѣвъ колкото врѣме е стоялъ въ Правадия, на трѣгване бутилѣ единъ фитилъ (така се изразява приятеля, Р.) и принудилъ И. Д. кмета да расхвърля самъ даждието за училищата вмѣсто избраната за това коммиси. Голѣми неправди били се извършили по това: „на тови 40 лева, той е черна душа, носѣ: нишѣ на опоготъ 12 лева, той е нашѣ и т. н.“ се говори въ писмото. Оплаквания за това станали, нѣ не се взели въ внимание.

„Страшенъ урсунинъ бѣше, хеле махихъ го, та се отървахме“, казва приятеля ни на свърнакъ. Сегашния ни началникъ, г. Чолаковъ, се види да е благоразуменъ човѣкъ.

И пѣкъ сме чували да се говори много лошо за бившия Правадийскій Началникъ, Каназирски. Нѣкои приятели отъ Правадия оправдавахъ поведението му, защото това той правялъ на чернитѣ. Добрѣ, нѣ да прѣдположимъ даже че тия сѣ черни, съ терроръ ли ще се докаратъ тия хора въ правѣ пѣкъ, питаме нѣй. Това въ либералщината не се побира.

ТЕЛЕГРАММИ.

—Виена, 11 Декември. „Таимъ“ е казва че послѣднитѣ слухове за война имали за источникъ една нота, която князь Висмаркъ адресиралъ до Виена. „Фреиденблатъ“ казва, че казването на английскій журналъ е чиста измислица.

—Лондонъ, с. д. Извѣстиятъ отъ Виена на „Стандартъ“, че въ австрийскитѣ политически кръгове глѣдатъ положението като важно, защото настоящата криза не ще се прѣмине съ заминуванието на князь Кобургъ, нѣ само чрѣвъ едно съвършено промѣнение въ българската политика, като се турѣ България подъ владѣнието на Русия.

—Виена с. д. „Фреиденблатъ“ казва, че не сѣ истинни новинитѣ които дава в. „Белгийска звѣзда“ за свикването на една конференция за рѣшението на българскій въпросъ и за показването отъ великитѣ сили княза Фердинанда да напустѣ България.

—Брюксель, 12 Декември. „Нордъ“ утвърждава, че намѣренията на Русия сѣ абсолютно миролюбиви, и че взетитѣ военни мѣрки отъ неговото правителство имѣтъ единъ чистъ отбранителенъ характеръ.

Русия, казва „Нордъ“, е рѣшена да не се отстранява отъ своята наклонностъ за миръ, и ще направи всичко нужно за да се прѣдпази отъ всяко докание. Въ тия условия, има мѣсто да се глѣда на всичкитѣ страхе за единъ конфликтъ отстранени, и можемъ да се надѣваме, че доскорошниятъ страхъ ще изчезне и ще даде мѣсто на едно сериозно чувство за сигурностъ.

—Цариградъ, 13 Декември. Новинитѣ, които Портата е приела отъ всичкитѣ столици, еднакво прѣдставляватъ положението да не е никакъ промѣнено ни къмъ добро ни къмъ лошо.

На всѣкъждѣ владѣе неизвѣстностъ. Въ Берлинъ, обаче, се показватъ повече оптимисти; нѣ въ Виена, напротивъ, се показватъ дѣйствително уплашени. Всичкитѣ политически кръгове гледатъ сирѣчаването австро-руско неизбѣжно и положението на князь Фердинанда въ София като недѣлготрайно.

Прѣдъ видѣ на това положение, Портата е сирѣла распушането на своитѣ запасни и взема мѣрки за да усили особенно военний корпусъ въ Солунъ.

—Парисъ, 14 Декември. Спорѣдъ една депеша отпавена отъ Виена до вѣстника „Солейлъ“, мисията на генералъ Швейницъ прѣдъ царя съвършено не сполучила.

—Парисъ, с. д. Извѣстията отъ Петербургъ казватъ, че генералъ Швейницъ, въ ауденцията си при рускѣ императоръ, се ограничилъ да поднесе на царя миролюбивитѣ увѣрения на Германия, безъ да помене нѣщо за сѣсрѣдоточаването на рускитѣ войски, нито да иска изяснения.

—Виена, 15 Декември. „Фреиденблатъ“ утвърждава отново, че контъ Калноки никакъ не мисли да напустѣ въ една толкова мѣчна и пълна съ отговорностъ минута.

—Виена, с. д. „Фреиденблатъ“ като говори за членѣтъ на „Нордъ“, забѣлжава, че, ако има мѣсто да се констатира едно умирение, то е слѣдствието на умѣренностъ на тия кабинети, които, както, „Русскій Инвалидъ“ утвърждава своитѣ чигатели, приготвятъ войната по единъ лъжливъ начинъ.

—Виена, 15 Декември. „Фреиденблатъ“ казва че е опълномощенъ да опровергае новината, спорѣдъ която принцесата Валдемаръ била прѣдставила на царя фалшивитѣ документи, за които се говореше.

—Римъ, с. д. „Риформа“ приела отъ Масахъ една депеша, която казва, че Расъ-Адула е сполучилъ да убѣди Негуса да почне войната.

София, 16 Декември. Каммарата въ днешното си засѣдание вотира бюджета за приходитѣ. Удобри конвенцията сключена съ прѣдставителитѣ на Банхолдеритѣ въ Цириградъ за плащане стария дългъ на Румелия и опълномощи правителството да заеме 50 милиона лева.

—София, с. д. Военний Министръ направи прѣдложение за кредитъ за 15 милиона картуши. Каммарата ще се затвори утрѣ.

ОБЯВЛЕНИЯ.

ОБЯВЛЕНИЕ.

В. Хр. Радославовъ,
докторъ на правото,

Обявява, че приема да води и защитава разни дѣла прѣдъ сѣдилищата въ столицата София.

(4—4).

Да се прочете.

Ония родители, които мислятъ в-рожитѣ си и желаятъ да ги прѣдпазятъ отъ болѣетата „Шарка“, Сипаница, която „освѣтъ“ гдѣто е опасна за живота, огрозява и хубостта на дѣцата, нека донесатъ дѣцата си при мене въ Шумненската Окр. Болница, гдѣто има нарочно приготвена топла стая, да ги присаждамъ (хашладисвамъ) съ прѣсна мая (хашъ). Възнаграждение вземамъ само 50 стот. а бѣднитѣ дѣца присаждамъ бѣзплатно. Ходя да присаждамъ и въ кѣщи дѣцата на ония отъ гражданитѣ, които пожелаятъ да ме поканятъ.—

Съ почитание: **Еленна Д. Гайдарскій.**
(2—2) (Фелдшерка).